

Manisa, sanayide altın çağını yaşıyor

Manisa'da faaliyet gösteren 17 firma **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** tarafından açıklanan 2024 yılı Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** listesinde yer almayı başardı. Bu sonuçla birlikte daha önce açıklanan **ISO İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** listesinde yer alan 39 firma ile birlikte, Manisa'dan toplam 56 firma, Türkiye'nin en büyük 1000 **sanayi** kuruluşu arasında yer aldı.

56 firma İlk 1000'de

Manisa, **sanayi** alanında sahip olduğu güçlü altyapı, üretim kapasitesi ve ihracat potansiyeliyle Türkiye ekonomisine önemli katkılar sunmaya devam ediyor. Listede yer alan firmaların başarıları, bölge **sanayisinin** istikrarlı büyümesini ve rekabet gücünü bir kez daha ortaya koydu.

“**ISO** tarafından açıklanan

Mehmet Yılmaz

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde 17 firmamızın yer alması, Manisa **sanayisinin** üretim gücünü ve sürdürülebilir

başarısını gözler önüne serdi” diyen Manisa Ticaret ve **Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yılmaz, şu ifadeleri yer verdi: “İlk 500’de yer alan 39 firmamızla birlikte **ISO İlk 1000** listesinde 56 firmamızın bulunması gurur verici. Ekonomik dalgalanmaların, küresel belirsizliklerin ve yüksek maliyet baskılarının yaşandığı bir dönemde dahi üretimden, yatırımdan ve istihdamdan vazgeçmeyen tüm **sanayicilerimizi** gönülden kutluyorum. Bu başarıda emeği geçen tüm firmalarımıza teşekkür ediyor, başarılarının artarak devam etmesini diliyorum. Manisa Ticaret ve **Sanayi Odası**, kentte faaliyet gösteren **sanayi** kuruluşlarını desteklemeye, **sanayi** altyapısını güçlendirmeye ve firmaların ulusal ve uluslararası pazarda rekabet gücünü artırmaya yönelik çalışmalarına kararlılıkla devam ediyor.”

İŞ DÜNYASINDAN GÜÇLÜ İRADE MESAJI

Yatırımla ülkemize sahip çıkacağız

İş dünyasının temsilcileri, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nde tek yürek oldu. Ekonomik bağımsızlık için çalışmaya devam edeceklerini ifade eden iş dünyası temsilcileri, üretim, ihracat, yatırımla ülkeye sahip çıkacakları mesajını verdi.

Ticaretin kalbinin attığı her yerde olacağız

● **DEİK Başkanı Nail Olpak:** Ülkemizin köklü demokrasisi, millî iradesi ve istikbaline göz diken kirli ellerin emellerine ulaşmadığı 15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden 9 yıl geçmesine rağmen hafızalarımızda bıraktığı derin izleri unutmamak ve unutmayacağız. İş dünyası olarak milletimizden aldığımız güçle; üretime, ihracata, yatırımlarımıza ve ülkemize sahip çıktık ve çıkmaya devam ediyoruz. Türk iş dünyamızın Kuzey Yıldızı Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) olarak, 40 yıldır olduğu gibi bugün de ortak paydamız Türkiye'nin güçlü ve aydınlık yarınları için ticari diplomasi faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Dünyanın dört bir yanına yayılmış 153 İş Konseyimiz ile küresel ticaretin kalbinin attığı her coğrafyada bayrağımızı gururla dalgalandırmaya devam edeceğiz.

Devletimizin ve milletimizin yanındayız

● **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu:** 15 Temmuz darbe girişiminin 9. yıl dönümünde, Türkiye'nin demokrasisine ve hukuk devleti yapısına kasteden "alçakça saldırıyı" unutmamak, unutmayacağız. TOBB ve oda-borsa camiası olarak demokrasinin, milletimizin ve devletimizin yanındayız. Türk iş dünyası olarak demokrasi mücadelesinde hayatını kaybeden millî direnişin kahraman şehitlerine Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar diliyoruz, gazilerimizi minnetle anıyoruz.

Millî Birlik Treni yola çıktı

● 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Treni Ankara'dan İstanbul'a yola çıktı. 'Zaferin Adı Türkiye' temalı tren 90 bin km yol kat edip 100 binden fazla yolcuya taşıyacak. Ankara'da uğurlama törenine katılan Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Uraloğlu, trenin geçtiği her şehirde 15 Temmuz ruhunu yeniden canlandıracağını belirterek, "Bu tren, sadece yolcu taşımayacak, aynı zamanda

birliği, dirliği, vatan sevgisini ve millet iradesini taşıyacak. Ankara, Eskişehir, Konya, Karaman, Bilecik, İzmit, İstanbul, Kırıkkale, Yozgat ve Sivas'ta milyonlarca vatandaşımız, trenimizin üzerindeki mesajlarla o kahramanlık destanını bir kez daha yâd edecek. Trenlerimizde gösterilecek videolar ve asılacak afişler, bu büyük zaferi ve alınacak dersleri nesilden nesle aktaracak" dedi.

İtici gücü oldu.

Darbeler dönemi ebediyen kapandı

● **İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç:** Türkiye'de darbeler dönemini ebediyen kapattı. İstanbullu tüccarlar olarak, ticaretin ve ekonominin çarklarının vatan toprağını şenlendiren özgürlük rüzgarıyla döneceğine inandık. Bu inancımız üretimimizin en büyük

İhracatı millî görev bilinciyle ele alıyoruz

● **Türkiye İhracatçıları Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe:** Türkiye'yi kalkındırmanın, milletin refahını artırmanın yolu üretimden ve ihracattan geçiyor. İşte bu nedenle üretimi ve ihracatı millî bir görev bilinciyle ele alıyoruz. Tüm stratejilerimizi, uzun vadede Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına çıkarma hedefiyle kurguluyoruz.

Ekonomik bağımsızlığımızı güçlendireceğiz

● **İKMİB Başkanı Adil Pelister:** Kimya sektörü olarak bizler de ekonomik bağımsızlığımızı güçlendirme sorumluluğumuzun bilinciyle üretmeye, istihdam sağlamaya ve ihracatla ülkemize değer katmaya devam ediyoruz. 15 Temmuz aynı zamanda Türkiye'nin birlik ve beraberlik içinde neler başarabileceğinin de bir simgesi hâline geldi. Bu ruhla ülkemizin sanayide ve ihracatta güçlü bir konuma ulaşması için üzerimize düşen görevi yerine getirmeye devam edeceğiz.

İhanet dolu darbeye karşı çıkılan gün

● **İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan:** 15 Temmuz, milletimizin demokrasiye birlik ve beraberlik içinde sahip çıktığı, özgürlüğüne ve bağımsızlığına olan bağlılığını kararlılıkla ortaya koyarak dünyaya gösterdiği gündür. Karanlık ve ihanet dolu darbeye karşı çıkılan bu günün yıldönümünde demokrasiye olan bağlılığı, inancımızı bir kez daha vurguluyor, Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum."

Türkiye'nin kalkınma iradesine saldırdılar

● **Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran:** 15 Temmuz hain darbe girişiminin sadece demokrasiye değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığına, üretim gücüne ve kalkınma iradesine karşı yapılmış alçak bir saldırı. İş dünyası olarak o karanlık geceyi unutmamak, unutturmayacağız. Millet iradesini ve ekonomik bağımsızlığımızı daha da güçlendirmek için aynı kararlılıkla çalışmaya devam ediyoruz.

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir"

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BAŞKANI RIFAT HISARCIKIOĞLU:

Demokrasiye ve hukuk devletine kasteden bu alçakça saldırıyı unutmadık ve unutmayacağız

Türkiye **Odalar ve Borsalar Birliği** (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Hisarcıklıoğlu, her zaman demokrasinin, milletin ve devletin yanında olduklarını belirtti. **TOBB** Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun mesajı şöyle: "15 Temmuz 2016 hain darbe girişiminin 9'uncu yıldönümünde, ülkemizin

demokrasisine ve hukuk devleti yapısına kasteden bu alçakça saldırıyı unutmadık ve unutmayacağız. Türkiye, 15 Temmuz 2016 gecesi, gücünü sandıktan, yetkisini millettten almayan bir idareyi asla meşru kabul etmeyeceğini, demokrasi ve milletin iradesi dışında bir seçeneğe de boyun eğmeyeceğini göstermiştir. 15 Temmuz gecesi, **TOBB** ve Oda-Borsa camiası olarak tepkimizi ilk anda ortaya

koyduk ve darbe girişimine karşı ilk harekete geçen, ilk inisiyatif alan meslek örgütü olduk. **TOBB** ve Oda-Borsa Camiası olarak, demokrasinin, milletin ve devletin yanındayiz. Türk iş dünyası olarak, demokrasi mücadelesinde hayatını kaybeden milli direnişin kahraman şehitlerine Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar diliyoruz, gazilerini minnetle anıyoruz."

ASO BAŞKANI SEYİT ARDIÇ:

Demokrasiye göz dikenlere cesaret ve kararlılıkla duruş

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardiç, "Oda olarak, o karanlık gecede olduğu gibi bugün de milli iradenin üzerinde hiçbir gücü tanımıyor, demokrasimizi her koşulda korumamızın sorumluluğumuzu taşıyoruz.

Cumhuriyet'inizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Her fabrika bir kaledir" sözü doğrultusunda üretimi, ihracatı artırmak ve ülkemizi daha müreffeh yarınlarla taçlamak için çalışmaya devam ediyoruz" şeklinde konuştu. 15 Temmuz 2016'nın, milletin, demokrasiye ve milli iradesine nasıl sahip çıktığını tüm dünyaya gösterdiği bir tarih olduğuna işaret eden Ardiç, devlete ve demokrasiye kasteden hain darbe girişiminin, aziz milletin destansı direnişiyle boğuna uğratıldığını anımsattı. Ardiç, milletin o gece "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesine sınıksız sarıldığını, vatanına, bayrağına ve demokrasiye göz dikenlere karşı cesaret ve kararlılıkla karşı durduğunu, bu destansı direnişin, demokrasiyi savunan tüm dünya halkları için de örnek olduğunu kaydetti.

ANKARA TİCARET ODASI BAŞKANI GÜRSEL BARAN:
15 Temmuz ekonomik bağımsızlığa da yapılmış alçak bir saldırıdır

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, 15 Temmuz mesajında, "İş dünyası olarak o karanlık geceyi unutmadık, unutturmayacağız. Milletin iradesini ve ekonomik bağımsızlığımızı daha da güçlendirmek için aynı kararlılıkla çalışmaya devam ediyoruz" dedi. Baran, "15 Temmuz hain darbe girişimi, sadece demokrasiye değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığına, üretim gücüne ve kalkınma iradesine karşı yapılmış 'alçak bir saldırıdır' dedi.

TESK GENEL BAŞKANI BENDEVİ PALANDÖKEN:
Asla unutmamalı unutturmamalıyız

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, milli iradeyle olan bağlılıklarını ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bölünmez bütünlüğünü koruma azmini her zaman diri tutacaklarına dikkati çekerek, "15 Temmuz, asla unutulmaması ve unutturulması gereken bir ibrettir" dedi. Palandöken, girişime karşı dimdik duran milletin direnişini gururla andıklarını aktardı.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU:
Hain girişime dimdik duruşu gururla anıyoruz

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Genel Başkanı Emre Kartaloğlu da mesajında, "Hain darbe girişimini bir kez daha lanetliyoruz"

dedi. Kartaloğlu, milletin, 15 Temmuz 2016 gecesi demokrasisine ve Cumhuriyet'e sahip çıkarak, hain darbe girişimini bertaraf ettiğine belirterek "O gece gösterilen birlik, beraberlik ve kararlılık, milli iradenin gücünü dünyaya bir kez daha göstermiştir. Demokratik değerlerimize ve hukuk düzenimize olan inancımızla, millet egemenliğinin üzerinde hiçbir gücün duramayacağını vurguluyor, şehitlerimizi rahmetle, gazilerini minnetle anıyor, hain darbe girişimini lanetliyoruz."

"Üretime ve ihracata devam edeceğiz"

DEİK BAŞKANI NAIL OLPAK:

Türkiye'nin güçlü ve aydınlık yarınları için ticari diplomasi faaliyetlerimizi sürdürüyoruz

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü ile ilgili açıklamalarında şunları ifade etti: "Ülkemizin birliği ve bütünlüğüne sahip çıkan milletimiz, devletiyle tek vücut olarak hain darbe girişimine engel oldu. Bu durumu, egemenliğin kayıtsız şartsız şartsız milletine olduğunu bir kez daha ispatlayarak Türkiye'nin geleceğine ipotek koymaya çalışanlara geçit vermedik. 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü vesilesiyle, ülkesi ve milleti için gününü kırıpman canını ortaya koyan tüm şehitlerimizi saygı, rahmet ve minnetle anıyor, milletimize şükranlarımızı sunuyoruz. İş dünyası olarak milletimizden aldığımız güçle, üretime, ihracata, yatırımlarımıza ve ülkemize sahip çıktık ve çıkmaya devam ediyoruz. Türk iş dünyasının Kuzey Yıldızı Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) olarak, 40 yıldır olduğu gibi bugün de ortak paydamız Türkiye'nin güçlü ve aydınlık yarınları için Ticari Diplomasi faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Dünyanın dört bir yanındaki 153 İş Konseyimiz ile küresel ticaretin kalbini attığı her coğrafyada bayrağımızı gururla dalgalandırarak devam edeceğiz."

İSTANBUL TİCARET ODASI BAŞKANI ŞEKİB AVDAGİÇ:

Ekonominin çarklarını özgürlük rüzgarıyla döneceğine inandık

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagıç, yaptığı açıklamada, "9 yıl önce 15 Temmuz gecesi Türk halkı, kendi oylarıyla seçtiği Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan etrafında kenetlenerek, demokrasimize sahip çıktı. Kahraman ordumuzun işine sizin bir avuç hainin, yurt dışındaki elebağlarından emir alarak bağlattıkları darbeyi, başımıza geçirerek, Türkiye'de darbeler döşemini ebediyen kapattı" dedi. FETÖ'cü hainlerin ele geçirdiği tankın topun karşısında farklı siyasi görüşlerden yürünlerce insanımız dimdik durdu. Mehmet Akif Ersoy'un "Toplu vurdukça yürekler, onu top andırmaz" dediği gibi hiçbir top, hiçbir sonik patlama, hiçbir tüfek milletimizi sindiremedi" diyen Avdagıç şunları ifade etti: "Türkiye'nin darbelerle sıkıştırılıp iş savaşa sürüklenmek istediği o günlerde Devletimiz ve Milletimiz dimdik ayakta

durmasaydı, ülkemizi nelerin beklediğini 9 yıl sonra bugün daha iyi anlıyoruz:

Milletimiz bu çapuculara hadlerini bildirmeseydi, Gazze'nin, İran'ın, Suriye'nin yanına Türkiye'yi eklemek isteyenlerin önünde kim durabilirdi?

Eğer 15 Temmuz'da hainler başarılı olsaydı, Türkiye'yi, tarihi coğrafyasını ve Ortadoğu'ya şekillendirmek isteyenlerin insafına bırakılan aciz bir ülke komünasna düşmekten kim kurtarabilirdi?

15 Temmuz'da milletimiz darbeleri püskürtmeseydi, Gazze için kim sesini yükseltecekti, Suriye'ye el uzatanlara kim dur diyecekti, İran'ın İran'ı bombalamasına kim karşı çıkabilirdi? Dünya mazmurların umudu hangi ülke olabilecekti?

Biz bugün çok daha iyi anlıyoruz ki: Eğer 15 Temmuz Hain Darbe

Girişimi başarılı olsaydı, Kaan'ı sadece bir insan ismi olarak bilecektik.

Milli tankımız Altay'ı ne hayal edebilecektik, ne de yerli tank motorları imal edebilecektik.

Anka'lar ve Aksungurlar, Kızıllmalar, Akıncılar, Bayraktarlar, özetle milli İHA'lar ve SİHA'lar Türkiye'nin en önemli

ihracat kalemi olmak bir yana adlarını bile anamıyorduk!

Hainler hedeflerine ulaşmayı, terörüz Türkiye'den bahsedemeyecek, kardeş kanını durdurmak için adlarını atamayacak.

İstanbullu tüccarlar olarak, ticaretin ve ekonominin çarklarını vatan toprağını şenlendiren özgürlük rüzgarıyla döneceğine inandık. Bu inancımız üretiminizin en büyük itici gücü oldu. Uydulaştırılmış bir ülkede, uşaklaştırılmış bir girişimin egemenliği altında yaşamaktansa meydanlarda

milletimizle şehadete ulaşmayı tercih ettik. Bu düşüncelerle 15 Temmuz gecesi "çelikten bir gövde olup hayasızca akını durduran" kahraman halkımızdan şehit olan 252 insanımıza rahmetle anıyoruz. Aynı şekilde 2 bin 740 gazimizide şükranla yazı ediyoruz.

İSTANBUL SANAYİ ODASI BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN:

Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, dolayısıyla sosyal medya hesabından bir mesaj yayınladı. "15 Temmuz, milletimizin demokrasiye birlik ve beraberlik içinde sahip çıktığı, özgürlüğüne ve bağımsızlığına olan bağlılığını kararlılıkla ortaya koyarak dünyaya gösterdiği gündür" diyen İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçıvan, "Karanlık ve ihanet dolu darbeye karşı çıkan bu günün yıldırmazında demokrasimize olan bağlılık, inancımız bir kez daha vurgulanıyor, Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum" dedi.

ADANA SANAYİ ODASI BAŞKANI ZEKİ KIVANÇ:

Şehitlerimizin fedakarlığı ve gazilerimizin cesaretiyle yazılan destan, Türkiye'ye vurulmak istenen prangaları kırmıştır

Adana Sanayi Odası (ADASO) Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla bir mesaj yayınladı.

Kıvanç, mesajında "15 Temmuz, sadece bir darbe girişiminin değil, aynı zamanda milletimizin iradesine, demokrasisine ve bağımsızlığına karşı alçak bir saldırının adıdır. Şehitlerimizin fedakarlığı ve gazilerimizin cesaretiyle Türkiye'nin geleceğine vurulmak istenen prangaları kırılmıştır" dedi. 15 Temmuz 2016 gecesinde Türkiye Cumhuriyeti tarihine kara bir leke olarak geçtiğini, ancak milletin destansı direnişiyle hain darbe girişiminin akamete uğratıldığını vurgulayan Kıvanç, şöyle devam etti:

Millet iradesine

alçak saldırı

"15 Temmuz, sadece bir darbe girişiminin değil, aynı zamanda milletimizin iradesine, demokrasisine ve bağımsızlığına karşı yapılmış alçak bir saldırının adıdır. Aziz milletimiz, o gece canı pahasına devlete ve demokrasisine sahip çıkmış, kararlılıkla dünyaya örnek bir duruş sergilemiştir. Şehitlerimizin fedakarlığı ve gazilerimizin cesaretiyle yazılan bu destan, Türkiye'nin geleceğine vurulmak istenen prangaları kırmıştır. Her 15 Temmuz'da olduğu gibi bu yıl da vatanın bölünmez bütünlüğüne, demokrasimize ve milli iradeye olan bağlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz. Şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyoruz. 15 Temmuz, tarih boyunca nice zorlukları birlik

ve beraberlikle aşmış milletimizin, iradesine uzanan her eli kıracağı bir kez daha göstermiştir." Sanayi Odası olarak ülkenin ekonomik bağımsızlığını güçlendirmek, üretimi artırmak ve Türkiye'nin kalkınma hedeflerine ulaşmasına katkı sağlamak için tüm güçleriyle çalışmaya devam ettiklerini ifade eden Başkan Kıvanç, sözlerini şöyle sürdürdü:

Ihracatı artırmaya

devam ediyoruz

"15 Temmuz'da sergilenen birlik ve beraberlik ruhu, ülkemizin her alanında daha da güçlenmesi için en büyük ilham kaynağımızdır. Adana iş dünyası olarak, üretmeye, istihdam sağlamaya, ihracatı artırmaya kararlılıkla devam ediyoruz. Hedef daha güçlü, daha müreffeh ve tam bağımsız bir Türkiye'dir." Demokrasiye ve milli iradeye

sahip çıkmanın, sadece bir vatandaşlık görevi değil, ortak geleceğe duyulan sorumluluğun da bir tezahürü olduğunu vurgulayan Kıvanç, "Başta Gazî Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, tüm şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi minnetle, şükranla anıyor; 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün milletimize ve devletimize daima güç vermesini diliyorum. Aziz milletimizin demokrasiye ve özgürlüğe olan inancı daim olsun."

Türk iş dünyasından "milli birlik" vurgusu

İş dünyasının çatı kuruluşları TOBB ve bağlı odalar, DEİK, TİM, çeşitli dernek ve birlikler 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nü dolayısıyla açıklamalar yayınladı. İş dünyası örgütleri, "Üretimi, istihdamı, ihracatı artırmak ve ülkemizi daha müreffeh yarınlara taşımak için çalışmaya devam ediyoruz" mesajları verdi.

ŞEHİT AİLESİNİ ZİYARET ETTİ: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 15 Temmuz'daki darbe girişimi sırasında iki oğlu ve damadı şehit olan Muzaffer Gülşen'i Kızılcahamam'da ziyaret etti.

Vatan için canlarını feda ettiler

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz: "15 Temmuz ve mukaddesat için canlarını feda eden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diler, aziz milletimize şükranlarımızı sunarız."

Millet kendi iradesi ve kaderine sahip çıktı

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler: "15 Temmuz gecesi sadece bir darbe girişiminin püskürtülmesi değil, aynı zamanda bir milletin kendi iradesine ve kaderine sahip çıkma iradesinin tesdiğidir."

Her zaman tek yürek halinde olunmalı

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli: "Gelecek nesiller 15 Temmuz benzeri yıkım ve ihanetlere maruz kalmamak için her zaman tetikte, teyakkuza ve tek yürek halinde duruş sergilemelidir."

15 Temmuz bir vatana ihanet projesidir

AK Parti Genel Başkanvekili Ertan Ala: "15 Temmuz bir ihanet projesidir, vatana ihanettir. Bir darbe girişimi olarak vatana ihanettir. Eğer başarılı olsaydı, Türkiye'yi Suriye'ye, Irak'a çevirecektirdi."

İş dünyası temsilcileri 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla yaptıkları değerlendirmelerde, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) hain darbe girişiminin her kesimden vatandaşın "milli irade" etrafında "tek vücut" olmasıyla başarısızlığa uğradığını belirterek, bu ruhun ekonomiyi de ilici güç olduğunu vurguladı. İş dünyasının mesajları şöyle oldu:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu: "Türkiye, 15 Temmuz 2016 gecesi, gücünü sandıktan, yetkisini millettten almayan bir idareyi asla meşru kabul etmeyeceğini, demokrasi ve milletin iradesi dışında bir seçeneğe de boyun eğmeyeceğini göstermiştir."

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagic: "Kahraman ordumuzun içine sıyan bir avuç hainin, yurt dışındaki elebağlarından emir alarak başlattıkları darbe-yi, başlarına geçirecek, Türkiye'de darbeler dönemini ebediyen kapattı."

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçevan: "Karanlık ve ihanet dolu darbeye karşı çıkan bu günün yıldönümünde demokrasimize olan bağlılığı, inancımızı bir kez daha vurguluyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum."

Türkiye İhracatçılar Meclisi Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe: "TSK, emniyet ve yargı başta olmak üzere, devletin tüm kurumlarına azan hain terör örgütünün darbe girişimi, Cumhurbaşkanı'nın liderliği ve milletimizin canı pahasına ortaya koyduğu kararlılıkla başarısızlığa uğratıldı."

İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Kuran: "Ülkemize, milletimize ve milli iradenin tem-

ASKON: Dolaylı maliyeti 350 milyar dolar

ASKON Genel Başkanı Orhan Aydın: "Unutmayalım ki darbenin olduğu 2016 tarihinin öncüsü çeyreğinde ekonomi yüzde 0.8 daralmış, sanayi üretimi endeksi Temmuz 2016'da 20 puan düşerek 86,9'a gerilemiş, ihracat aynı dönemde yüzde 11,5, ithalat ise yüzde 19,4 azalmış. Darbenin sıcak ortamında bu hakim güçlerin yönetimindeki Standard & Poor's, Fitch ve Moody's çok hızlı hareket ederek ülkemizin kredi notunu düşürmüştü. Ülkemizin CDS ötedi risk primü yükselmiş ve yabancı sermaye çıkışları hızlanmıştı. Bu süreçte darbenin ülkemize maliyeti doğrudan 158 milyar dolar, dolaylı maliyeti ise 350 milyar dolar olmuştur. Ancak çok şükür ki, Rabbimizin takdiri, Cumhurbaşkanımız Erdoğan ve ismleri ile var olanlar şehitlerimizin dirayeti, halkımızın ve sadık görevlilerimizin direnişi sayesinde bu girişim püskürtüldü ve ülkemizin demokratik düzeni korundu. Şu an malum yapı serisi mayın gibi, Truva atı içerisinde çeşitli etkilerin himayesinde pusuya yatmış fırsat kollamaktadırlar. Her daim bu ve benzeri yapılara karşı dikkatli olmak, güçler ayrılığını ve hıyakati öncelermizdir."

silici TBMM'ye kasteden bu ihanet bekesi asla unutulmayacak, tarih boyunca nefretle anılacaktır."

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kuvaz: "15 Temmuz 2016 gecesi Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğindeki kahraman milletimiz, hainlere karşı dimdik durmuş, bu alaklara hak ettikleri cevabı vermiştir."

Türkiye İnşaat Malzeme-i Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Tayfun Küçükoğlu: "15 Temmuz,

ŞEHİT POLİSANILDI: Gölbaşı Özel Harekat Dairesi Başkanlığına yapılan bombalı saldırıda şehit edilen komiser yardımcısı Gülşah Güler'in ailesi, hain kalkışmanın amacına ulaşmamasıyla avunuyor.

"Geleceğe ipotek koydurmadık"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak: "Ülkemizin birliği ve bütünlüğüne sahip çıkan milletimiz, devletiyle tek vücut olarak hain darbe girişimine engel oldu. Bu duruşla, egemenliğin kayıtsız şartsız milletten olduğunu bir kez daha ispatlayarak Türkiye'nin geleceğine ipotek koymaya çalışanlara geçit vermedik."

"Müreffeh yarınlara için çalışıyoruz"

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic: "Oda olarak, o karanlık gecede olduğu gibi bugün de milli iradenin üzerinde hiçbir gücü tanımıyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 'Her fabrika bir kaledir' sözü doğrultusunda üretimi, istihdamı, ihracatı artırmak ve ülkemizi daha müreffeh yarınlara taşımak için çalışıyoruz."

"Hain emellere geçit vermedik"

Türkiye Genç İş İnsanları Derneği (TÜGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Yıldırım: "TÜGİAD olarak, 15 Temmuz gecesi yaşananlara asla unutmuyacağımızı ve unutturmayacağımızı bir kez daha vurgulamak isteriz. O gece, kahraman halkımız omuz omuza vererek, hainlerin emellerine geçit vermemiştir."

"Milyonlar o gece ayağa kalktı"

Bursa Ticaret Borsası (Bursa TB) Yönetim Kurulu Başkanı Özer Motil: "O gece milletimizin her ferdi, hiçbir talimat beklemeden, ay-yıldızlı bayrağın etrafında kenetlenerek tarihe geçecek bir kararlık sergiledi. Milyonlar, aynı zamanda geleceğimize, demokrasimize ve Cumhuriyetimizin temel değerlerine sahip çıkmak için ayağa kalktı."

milletimizin varoluş mücadelesinde tarihi bir dönüm noktasıdır."

Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran: "Milletin iradesini ve ekonomik bağımsızlığını daha da güçlendirmek için aynı kararlılıkla çalışmaya devam ediyoruz."

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Genel Başkanı Emre Kartaloğlu: "O gece gösterilen birlik, beraberlik ve kararlık, milli iradenin gücünü tüm dünyaya bir kez daha göstermiştir."

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Candır: "Bizler de iş dünyası olarak demokrasinin, milletimizin ve devletimizin yayındayız, yarınlarda bir araya gelse Aziz Türk Milletine pranga vuramaz, demokrasi ve özgürlüğünü elinden alamaz."

Gaziantep Sanayi Odası (GSO) Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Ünverdi: "Tüm dünya bir araya gelse Aziz Türk Milletine pranga vuramaz, demokrasi ve özgürlüğünü elinden alamaz."

MASAK, FETÖ/PDY'nin izini adım adım takip ediyor

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığı, FETÖ/PDY finansman kaynaklarının kesilmesi çalışmalarını kapsamında, 2024 yılı sonuna kadar 559 gerçek ve tüzel kişi

ile ilgili olarak yurt dışı muadil mali istihbarat birimlerinden bilgi paylaşımı talep edildi. Söz konusu süreçte 934 okul, 109 öğrenci yurdu, 104 vakıf, 1125 dernek, 15 üniversite

ve 19 sendika kapatıldı. Devralındığındaki toplam aktif büyüklüğü 42,3 milyar lira olan 784 şirket TMSF'nin yönetimine geçti. FETÖ/PDY ile mücadele kapsamında yurt içi

ve yurt dışındaki mal varlıklarını dondurma çalışmaları da yürütüldü. Dondurulan mal varlığı değeri 5,49 milyar lira, 2 milyon 455 bin 851 dolar, 282 bin 594 avro, 106,77 gram altın oldu.

İş dünyasından 'Terörsüz Türkiye' değerlendirmesi

İş dünyası temsilcileri, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Terörsüz Türkiye" hedefi doğrultusunda yaptığı tarihi konuşmayı ve sürece etkilerini değerlendirdi.

İSTANBUL, AA

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, yaptığı yazılı açıklamada, ortaya konan siyasi irade ve kararlılıkla Türkiye'nin 47 yıllık terör belasından kurtulma aşamasında olduğunu belirterek, "Terörsüz Türkiye" için çıkan yolda 11 Temmuz itibarıyla yeni sayfa açıldığını bildirdi.

Olpak, "Dün, sembolik gibi görünen ama son derece önemli adımla silahların terör örgütü tarafından yakılmasıyla daha somut hale gelmeye başlayan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bugün verilen tarihi mesajları, iş dünyası olarak memnuniyetle karşılıyor, ülkemizin ve insanımızın geleceğinin nasıl bir dönüm noktasında olduğunu görüyoruz." ifadelerini kullandı.

Yaklaşık yarım asırdır uğraştıkları terör belasının, kaybedilen ve telafisi asla mümkün olmayan binlerce can kaybına ve oluşturduğu tarifsiz acılara sebep olduğunu vurgulayan Olpak, şunları kaydetti:

"Bunun yanında ekonomik olarak da çok ciddi maliyetlere neden oldu. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği 2 trilyon dolarlık faturayı hep birlikte ödemek ve daha kolay elde edebileceğimiz refahımızı ertelemek zorunda kaldık. Bugün, Türkiye'nin güvenliği, milletimizin huzuru ve refahı adına çok kritik süreçlerden geçiyoruz. DEİK olarak ekonomik anlamda da ülkemizin önünü açacak bu tarihi gelişmelerin, bölge ülkeleri ve dünyayla kurduğumuz ticari diplomamızı çok daha güçlendireceğinin ve olumlu sonuçlarından milletimizin tümünün faydalanacağını farkındayız.

Kapısı aralanan ve sonuna kadar gidileceğine inandığımız bu yeni dönem, içerideki birliğin sağlamış Türkiye'miz için daha fazla yatırım ve daha fazla üretim ve istihdam, daha güzel günler ve gelecek anlamına geliyor. Ve biz de iş dünyası olarak ihtiyacı duyduğumuz güven ortamının tesisıyla ülkemizin bölgesel ve küresel gücünün daha da artması için daha fazla gayret göstermeye devam edeceğiz."

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gültepe ise Türkiye'nin 40 yılı aşkın süredir terör nedeniyle büyük acılar çektiğini, aradan geçen zaman diliminde asker, polis, sivil, binlerce insanın hayatını kaybettiğini hatırlattı.

"Öncelikle şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize

sağlık ve uzun ömür diliyorum." ifadesini kullanan Gültepe, şu değerlendirmeleri yaptı:

"Terörsüz Türkiye hedefiyle başlatılan süreç çerçevesinde ilk günden bu yana atılan adımlar sonrası Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın bugünkü mesajlarını ülkemiz için tarihi bir dönüm noktası olarak nitelendiriyor, milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Terörün Türkiye gündeminden çıkarılmasıyla güven ve istikrar ortamının sadece ülkemiz değil, bölgedeki komşularımızla yeni atılım rüzgarına imkan sağlayacağına olan inancımızı yineliyorum. Geçtiğimiz aylarda gerçekleş-tirdiğimiz Irak ziyaretimiz sırasında edindiğimiz izlenimler ve Suriye'de yaşanan gelişmeleri göz önünde bulundurduğumuzda, oluşacak güven atmosferi bölge ülkeleri için büyük fırsat sunan 'Kalkınma Yolu'na da katkı sunarak yeni işbirliklerine kapı aralayacaktır."

'Bu süreçte üzerimize düşen her sorumluluğundan sonra da eksiksiz ifa edeceğiz'

İstanbul Ticaret Odası (İTO)

Başkanı **Şekib Avdagıç** de terör örgütü PKK'nın silah teslim sürecinin ardından Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın bugünkü tarihi mesajlarını, iş dünyası olarak Türkiye'nin geleceği için dönüm noktası gördüklerini aktardı. Avdagıç, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yeni dönemde Musul ve Kerkük'ten İstanbul'a, Şam'dan Ankara'ya, Halep'ten İzmir'e oluşturulan güçlü bağlar, hem Türkiye hem bölge ekonomisine yüz milyarlarca dolarlık üretim ve yatırım gücü katacaktır. Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın son açıklamasıyla Çin Seddi'nden Adriyatik'e kadar uzanan binlerce yıllık Türk tarihi yeni vizyona kavuştu. Bu gelişme sadece siyasette değil, ekonomide de ülkemizin önünü açacak, iç cephesini tahkim edecektir. Türkiye'nin bölgesel ve küresel ekonomik güç olarak öne çıkmasını ve tüm ağırlığının

hissedilmesini sağlayacaktır.

Bugünden itibaren Türkü, Kürdü, Arabı, Çerkezi, Lazıya Türkiye'nin benzersiz insan ve girişimci kaynağı, barışın gölgesinde yeni ekonomik başarılar inşa etmekte buluşacaktır. İş dünyası olarak 'Terörsüz Türkiye' sürecinde üzerimize düşen her sorumluluğ, bugüne kadar yerine getirdiğimiz gibi bundan sonra da eksiksiz ifa edeceğiz. Kahraman şehit ve gazilerimizin aziz hatıralarına hâlel getirmeden, emanetlerine sahip çıkarak, vatanını üretimle koruyacak ve büyütecek gençlerimizle büyük Türkiye'yi inşa edeceğiz."

'Çok önemli bir sürecin başlangıcına tanıklık ediyoruz'

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** ise "Terörsüz Türkiye" hedefi doğrultusunda kritik bir eşik olan PKK'nın silahları teslim sürecinin başlamasının, Türkiye ve bölge için çok boyutlu ve derin etkileri olacak tarihi bir adım niteliği taşıdığına dikkati çekti.

Bahçıvan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Hep birlikte diyalog köprülerinin inşa edilerek toplumsal kutuplaşmanın bitirilmesi noktasında ülkemizin istikrar, huzuru, milli birliğimizin ve beraberliğimizin güçlenmesinin yanı sıra psikolojik ve sosyal travmaları geride bırakmamızı temin edecek çok önemli bir sürecin başlangıcına tanıklık ediyoruz.

Toplumsal güven ortamının, huzurun ve barışın tam anlamıyla tesis edilmesi noktasında büyük umutlar barındıran bu yeni iklimi, aynı zamanda gerek yerli gerekse uluslararası yatırımlar açısından Türkiye'yi daha cazip hale getirecek, eğitimden sağlığa, enerjiden savunmaya, tarımdan turizme her alanda kapsayıcı kalkınma dönemine zemin teşkil edecek olması açısından çok önemli buluyorum. Yeni sürecin aynı zamanda bölgesel istikrar, ticaret ve ekonomik işbirliğinin önündeki engelleri kaldırarak, Orta Doğu'da daha

entegre bir ekonomik yapının inşasını sağlama noktasında güçlü adım olmasını da ayrıca değerli buluyorum."

Anadolu Aslanları İş Adamları Demegi (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, "Terörsüz Türkiye" yolunda atılan adımları takdirle karşıladıklarını belirterek, bu adımlar sayesinde Türkiye'nin çok daha güvenli liman haline geleceğini ve güvenli limanlarda yarınların daha da güçlü ve büyük Türkiye'sinin inşa edileceğini aktardı.

Kazananın Türkiye olacağını vurgulayan Aydın, ayrıca Türkiye'nin bu tarihi başarısının bölgeye huzur ve barış getirerek bölgenin ticaretine, ekonomisine çok ciddi katkıları olacağını bildirdi.

Aydın, yıllardır Türkiye'nin canlarıyla, ekonomisiyle, istikrarıyla adeta kanını emen terör belasıyla yaşamak zorunda kaldığını dile getirerek, şu ifadeleri kullandı:

"Nice kahraman şehitlerimiz oldu. Bu bela her daim üzerimizde bir karabulut gibi dolaşıyordu. Hamdolsun son yıllarda yerli ve milli savunma **sanayimizdeki** hamleler ve istikrarlı yönetim sayesinde teröre geçit vermedik. Gelinen noktada Cumhurbaşkanımız Erdoğan ve MHP Lideri Devlet Bahçeli'nin güçlü iradeleriyle bugün bölücü örgütün silahlarını yaktığını çok şükür görmekteyiz. İş dünyası olarak ülkemiz adına bu tablodan son derece memnuniyet duymaktayız. 47 yıl sonra gelen bu müjde için iş dünyası adına şükranlarımızı sunuyoruz. Terörsüz Türkiye ortamında kaynaklarımız daha verimli kullanılacak.

Bu ortamda altyapı, enerji, turizm, tarım ve imalat **sanayisi-ne** yönelik uzun vadeli yatırımlarda artış göreceğiz. Yabancı sermayenin Türkiye'ye bakış açısı değişecek. Bu noktada ayrılan bütçe eğitim, sağlık, teknoloji gibi verimlilik artırıcı alanlara daha da çok yönlendirilebilecek. Bu ortam ayrıca sosyal barışa katkı sağlayacak. İş gücü hareketliliğini arttıracak ve bölgeler arası eğitim, üretim ve istihdam dengesizliklerinin giderilmesine katkı sağlayacak. Yatırım ortamındaki iyileşme, uzun vadeli ve sürdürülebilir büyüme oranlarını da yukarı çekecektir. Neresinden baksanız bakın huzur ve güven ortamında kazanan Türkiye olacaktır."

Türkiye Genç İş İnsanları Derneği (TUGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Yıldırım ise terörün sona ermesinin ve barış ortamının kalıcı hale gelmesinin sadece siyasi hedef değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik kalkınması ve sosyal

gelişimi için de hayati zorunluluk olduğunu kaydetti.

Terör örgütü PKK'nın silah bırakması ve Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın açıklamalarının Türkiye ekonomisi için devasa potansiyelin başlangıcı olacağını belirten Yıldırım, şu görüşleri paylaştı:

"Yıllardır süregelen çatışma ortamı, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yatırımları engellemiş, istihdam olanaklarını kısıtlamış ve bölge ekonomisini adeta felç etmiştir. Silahların susmasıyla birlikte güvenliğin endişelerinin ortadan kalkması, yerli ve yabancı yatırımcılar için cazip ortam yaratacaktır. Bölgenin doğal kaynakları, genç nüfusu ve stratejik konumu, yeni fabrikaların, işletmelerin ve altyapı projelerinin hayata geçirilmesi için büyük fırsat sunacaktır. Bununla birlikte Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun binlerce yıllık tarihi ve kültürel mirasıyla eşsiz turizm potansiyeli güvenli ortamda tam anlamıyla değerlendirilebilecek, bölgeye gelen turist sayısı artacak ve turizmden elde edilen gelirler katlanacaktır. Tarım ve hayvancılığın merkezi olan bölgede terör nedeniyle ekilemeyen, işlenmeyen araziler tekrar üretim kazandırılabilir, göçe zorlanan çiftçiler topraklarına geri dönebilecektir. Bu durum hem göçü güvenli hale getirecek katkı sağlayacak hem de kırsal kalkınmayı hızlandıracaktır."

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, toplumsal huzur ve güven ortamının pekişmesiyle, Türkiye'de ve bu coğrafyada yatırım, üretim ve istihdamı esas alan güçlü bir kalkınma sürecinin hız kazanacağına inandıklarını bildirdi.

Baran, açıklamasında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "AK Parti 32. İstişare ve Değerlendirme Toplantısı'nda, "Terörsüz Türkiye" hedefi doğrultusunda yaptığı tarihi konuşmayı büyük heyecan ve umutla karşıladıklarını belirtti.

PKK'nın silah bırakma ve örgütsel yapısının feshetme kararının, güvenliğin yanı sıra ekonomik kalkınma açısından da kritik bir eşik olduğunu işaret eden Baran, Malazgirt ruhunun yeniden diriltilemesinin, bin yıldır bu topraklarda kardeşçe yaşamış Türk ve Kürt halklarının ortak kaderini, bir kez daha barış ve birlik zemininde buluşturacağını vurguladı.

Baran; silahların susması, terörün sona ermesi ve artık konuşarak, müzakere ederek sorunların çözülmesi çağrısının, milletin tamamının arzu ettiği güçlü bir gelecek vizyonunun temelini oluşturduğunu söyledi.

Listeye 14 firma girdi

Konya'dan 14 firma "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesine girdi. Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, "Bu rakamlar, Konya'nın, sanayi odaklı kalkınma rotasında emin adımlarla yürüdüğünün göstergesidir" dedi

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "ISO İkinci 500 listesinde 14 firmamızın yer alması, Konya'nın sanayi potansiyelinin ve üretim iştahının somut bir göstergesidir. Ortaya koyduğu bu başarı, bizlere umut ve gurur vermektedir" dedi

Istanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan "ISO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2024" listesinde Konya'dan 14 firma yer aldı. Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, yaptığı yazılı açıklamada, Konya'nın "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nda 8 firma ile yer aldığını hatırlatarak, İkinci 500 Sanayi Kuruluşu arasında da Konya'dan 14 firmanın bulunduğunu belirtti. Türkiye'nin sanayi devleri arasında Konya'nın 22 firma ile temsil edildiğini vurgulayan Büyükeğen, şunları kaydetti: "Sanayicilerimiz tüm zorluklara rağmen durmadan üretiyor, istihdam sağlıyor, ihracat yapıyor. Sanayicilerimizin üretim ve ihracatta elde ettiği başarı, Türkiye'nin sanayi devlerinin yer aldığı araştırmaya da yansımış du-

rumda. İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan listelere baktığımızda İlk 500'de 8, ikinci 500'de ise 14 olmak üzere toplam 22 firmamızla devler liginde yer almanın gururunu yaşıyoruz. Ayrıca ilk 1000 ihracatçı listesinde de 12 Konyalı firmamız var. Bu rakamlar, Konya'nın sanayi odaklı kalkınma rotasında emin adımlarla yürüdüğünün göstergesidir. Ülkemizin sanayi devleri arasında yer alarak bizlere bu gururu yaşatan sanayicilerimizi, çalışanlarımızı ve bu başarıda emeği geçen herkesi gönülden kutluyorum. Gelecek yıllarda bu listelerde daha fazla firmamızın yer alacağına inanıyorum." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk de listede Konya'dan 14 firmanın yer almasının şehrin üretim gücünü bir kez daha tescillediğini belirtti.

Öztürk, şu ifadeleri kullandı: "ISO İkinci 500 listesinde 14 firmamızın yer alması, Konya'nın sanayi potansiyelinin ve üretim iştahının somut bir göstergesidir. Sanayicilerimizin ortaya koyduğu bu başarı bizlere umut ve gurur vermektedir. Konya Ticaret Odası olarak, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şehrimizin üreticisinin, sanayicisinin ve girişimcisinin yanında olmaya devam edeceğiz. İş dünyasıyla işbirliği içinde, Konya'nın ekonomik gücünü daha da ileriye taşıyacağız. Konya, sanayi ve üretim alanındaki istikrarlı yükselişle Türkiye ekonomisine değer katmaya devam ederken ISO İkinci 500 listesine giren firmalarımız da bu başarının taşıyıcı sütunları olmayı sürdürmektedir. Şehrimizin gururu olan tüm firmalarımıza başarılarının devamını diliyoruz."

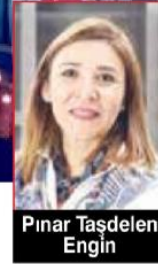

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME İÇİN YENİ STRATEJİLER GEREKİYOR

İhracat için dönüşüm şart

Kur ile enflasyon arasındaki makasın açılması, finansmana erişimdeki zorluklar, yüksek üretim maliyetleri ve küresel ekonomik dalgalanmalar, ihracatçıların rekabet gücünü olumsuz etkiliyor

Baran
ÇelikPınar Taşdelen
EnginNüvit
Gündemir

İLK 6 AYI DEĞERLENDİRDİLER

ÜİB'e bağlı 5 alt birliğin 2025 yılının ilk altı ayına ilişkin değerlendirmeleri, ihracat sektöründeki zorlu ekonomik koşulları bir kez daha gözler önüne serdi. Bursa'nın köklü üretim altyapısı ve firmaların geleceğe dair umutları, zorlu koşullara rağmen ihracatta direnci artırıyor. İhracatçılar, dijital dönüşüm ve Ar-Ge odaklı stratejilerle rekabet gücünü artırmaya çalışıyor.

Bursa haziran ihracatında ilk üçte yer aldı

▲ Türkiye'nin en çok ihracat yapan ilk 10 ili açıklandı. İstanbul liderliğini korurken, Kocaeli ve Ankara'dan rekor artışlar geldi. Bursa ise %15,5'lik dikkat çekici artışla ilk üçteki yerini pekiştirdi.

Türkiye ekonomisinin motor gücü ihracat, Haziran ayında da dinamik seyrini sürdürdü. En fazla ihracat yapan ilk 10 ilin performansına ilişkin veriler, İstanbul'un zirvedeki yerini koruduğunu gösterirken, Kocaeli ve Ankara'nın dikkat çekici yükselişleri öne çıktı. Bu tablo içerisinde Bursa, %15,5'lik ihracat artışıyla ilk üçteki yerini sağlamlaştırarak ülke ekonomisine katkısını güçlendirdi.

Haziran ayı ihracat performansıyla dikkatleri üzerine çeken Bursa, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan illeri sıralamasında üçüncülüğünü pekiştirdi. Geçen yılın aynı ayına göre ihracatını %15,5 oranında artırarak 1 milyar 404 milyon 336 bin doları çıkararak Bursa, sanayi ve ticaret kapasitesini bir kez daha kanıtladı.

Türkiye ekonomisinin kalbi ihracat, 2025 Haziran ayında da önemli hareketliliklere sahne oldu. En fazla ihracat yapan ilk 10 ilin performansı, ülke genelindeki sektörel ve bölgesel dinamikleri gözler önüne serdi. Haziran 2025 verilerine göre, İstanbul 6 milyar 953 milyon 327 bin dolar ihracatla listenin zirvesindeki yerini korudu ve %4,6'lık bir artış kaydetti. İstanbul'u takip eden Kocaeli,

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK 10 İL

İL (Bin\$)	2024 HAZİRAN	2025 HAZİRAN	Değ. %
İSTANBUL	6.645.809	6.953.327	4,6%
KOCAELİ	1.410.279	2.028.677	43,8%
BURSA	1.216.343	1.404.336	15,5%
ANKARA	1.049.220	1.254.739	19,6%
İZMİR	980.432	1.072.097	9,3%
GAZİANTEP	648.880	706.736	8,9%
SAKARYA	491.773	487.671	-0,8%
MANİSA	353.336	370.523	4,9%
DENİZLİ	336.554	347.122	3,1%
HATAY	274.580	252.460	-8,1%

%43,8'lik rekor bir artışla 1 milyar 410 milyon 279 bin dolardan 2 milyar 28 milyon 677 bin dolara çıkarak büyük bir sıçrama gerçekleştirdi. Başkent Ankara da %19,6'lık önemli bir artışla 1 milyar 254 milyon 739 bin dolara ulaşarak listede üst sıralara tırmadı.

Bursa'nın ihracatı yüzde 15,5 arttı

Sanayi ve üretimdeki gücüne bilinen Bursa, Haziran ayında sergilediği performansla bir kez daha öne çıktı. Geçen yılın Haziran ayına göre ihracatını %15,5 oranında artıran Bursa, 1 milyar 404 milyon 336 bin dolar ihracat gerçekleştirerek Türkiye'nin en çok ihracat yapan üçüncü ili unvanını pekiştirdi. Bu büyüme, Bursa'nın küresel pazarlardaki rekabet gücünü ve sektör çeşitliliğinin katkısını gözler önüne seriyor. Özellikle otomotiv ve makine sektörlerinin bu başarıdaki payının yüksek olduğu biliniyor.

Tedarik endüstrisi ihracatı 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde geçen yıla göre %6 artarak 7 milyar 679 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Tedarik endüstrisinin tüm otomotiv ihracatından aldığı pay %38,4 olmuştur. Ocak-Haziran döneminde binek otomobiller ihracatı %12, eşya taşımacıya mahsus motorlu taşıtlar ihracatı %21, otobüs, minibüs, midibüs ihracatı %14,5, çekiciler ihracatı %74 artmıştır.

2025 yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye otomotiv ihracatında Almanya 3 milyar 198 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. Ocak-Haziran 2025 döneminde Almanya'ya %31, İspanya'ya %39, Slovenya'ya %62, Romanya'ya %44, Belçika'ya %35, Portekiz'e %32, Çekya'ya %24, Avusturya'ya %68, Yunanistan'a %41 ihracat edilmiştir. Hollanda'ya %31, Rusya'ya %58, Bulgaristan'a %21 ihracat düşüşü yaşanmıştır.

2025 yılı Ocak-Haziran döneminde AB ülkeleri %72,6 pay ve 14 milyar 514 milyon USD ihracat ile otomotiv ihra-

İhracatın çıkış y

▲ Uludağ İhracatçılar Birliği'ne bağlı 5 alt birliğin 2025 yılının ilk altı ayına ilişkin değerlendirmeleri, ihracat sektöründeki zorlu ekonomik koşulları bir kez daha gözler önüne serdi. Kur ile enflasyon arasındaki makasın açılması, finansmana erişimdeki zorluklar, yüksek üretim maliyetleri ve küresel ekonomik dalgalanmalar, ihracatçıların rekabet gücünü olumsuz etkiliyor.

Birliğin paylaştığı analizlere göre, enerji, hammadde ve işçilik maliyetlerindeki artış, firmaların kârlılığını düşürürken, sürdürülebilir ihracat büyümesine ulaşmak her geçen gün daha da zorlaşıyor. Özellikle kur-enflasyon dengesizliği, ihracat ürünlerinin uluslararası pazarlardaki fiyat avantajını erozyona uğrattıyor. Tüm bu zorluklara rağmen, firmalar sürdürülebilirliği sağlamak için dijital dönüşüm, Ar-Ge ve inovasyon odaklı stratejiler geliştiriyor. Teknolojik

Gökseki BAŞARAN

yatırımlar ve katma değerli üretim modelleri, ihracatçıların rekabette öne çıkmasını sağlayan kritik unsurlar olarak öne çıkıyor.

Değerlendirmede, Türkiye'nin güçlü sanayi altyapısı ve köklü üretim geçmişinin, mevcut ekonomik dalgalanmalara karşı direnci artırdığı vurgulandı. Firmalar, uluslararası pazarlarda yerlerini korumak ve büyümek için yeni iş birlikleri ve pazar çeşitlendirmesine yöneliyor.

İlk 6 aylık hedeflerimize ulaştık

2025 yılı ihracat hedefimizi 39 milyar dolar olarak belirlemiştik ve Ocak-Haziran döneminde %13 artış ile 20 milyar dolarlık ihracata imza attık. Mart ayında 3,5 milyar dolar, nisan ayında da 3,1 milyar dolar ve haziran ayında 3,4 milyar dolar ile aylık bazda yüksek ihracat rakamlarına ulaştık. Mayıs ayında ise yalıdağ 4 milyar dolar ile aylık bazda bugüne kadarki en yüksek ihracata imza attık. Yeni modellerin etkisi ile ana sanayide çift haneli ihracat artışı devam ediyor. Özellikle ticari araçlar ihracatımızda artış oranları çok yüksek. Tedarik sanayide ise özellikle aftermarket özellikle önemli artışlar yalıdağ. Dolayısıyla ilk 6 aylık dönemde ihracatımız hedeflerimize doğrultusunda ilerliyor.

Tedarik endüstrisi ihracatı 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde geçen yıla göre %6 artarak 7 milyar 679 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Tedarik endüstrisinin tüm otomotiv ihracatından aldığı pay %38,4 olmuştur. Ocak-Haziran döneminde binek otomobiller ihracatı %12, eşya taşımacıya mahsus motorlu taşıtlar ihracatı %21, otobüs, minibüs, midibüs ihracatı %14,5, çekiciler ihracatı %74 artmıştır.

2025 yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye otomotiv ihracatında Almanya 3 milyar 198 milyon USD ile ilk sırada yer almaktadır. Ocak-Haziran 2025 döneminde Almanya'ya %31, İspanya'ya %39, Slovenya'ya %62, Romanya'ya %44, Belçika'ya %35, Portekiz'e %32, Çekya'ya %24, Avusturya'ya %68, Yunanistan'a %41 ihracat edilmiştir. Hollanda'ya %31, Rusya'ya %58, Bulgaristan'a %21 ihracat düşüşü yaşanmıştır.

2025 yılı Ocak-Haziran döneminde AB ülkeleri %72,6 pay ve 14 milyar 514 milyon USD ihracat ile otomotiv ihra-

Baran Çelik

OİB Yönetim Kurulu Başkanı

catımızda en önemli pazar konumunu korumaktadır. Bu dönemde, Diğer Amerikan ülkelerine %49 ihracat artışı, Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerine %36, Ortadoğu ülkelerine %44 ihracat düşüşü yaşanmıştır.

Sürdürülebilir ihracat artışına ulaşabilmek daha zor hale geliyor

Ancak diğer taraftan kur-enflasyon arasındaki makasın açılması rekabetçiliğimize olumsuz yansıyor. Finansman maliyetlerimiz çok yüksek. Bugün üretim maliyetlerimiz Portekiz, İspanya seviyelerine ulaştı. Bu durum bir taraftan daha yüksek ihracat rakamlarına ulaşmamızı engellerken, diğer taraftan ülkemizin yatırım çekme şansını azaltıyor. Özellikle Fas ve Doğu Avrupa ülkeleri yeni otomotiv yatırımları için daha cazip konumdadır. Otomotivde planlamalar uzun vadeli yapıldığı için şimdilik bir pazar kaybı söz konusu değil. Biz dünyanın her yerine ihracat yapmaya devam ediyoruz. Ancak sürdürülebilir ihracat artışına ulaşabilmek de her geçen gün daha zor hale geliyor.

Otomotiv endüstrisi olarak küçük ada ülkeleri dahil dünyadaki tüm ülkelere ihracat yapıyoruz. İhracat yapamadığımız ülke yok diyoruz. 2024 yılında ihracatımız 37 milyar doları aşmıştı, bu yılı hedefimizi de 39 milyar dolar olarak belirlemiştik ve yılın ilk yarısı itibarıyla hedefimizden bir sapma bulunmuyor.

Sektörümüzün ihrac

Pınar Taşdelen Engin

UTİB Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye tekstil sektörünün, 9,5 milyar dolarlık ihracatla kapattığı 2024 yılında Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB), bu ihracata 1 milyar 272 milyon dolar katkı sağladı. Bu yılın ilk yarısında ise UTİB'in ihracatı geçen yıla göre yüzde 5,5 düşüşle 613 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Birliğimiz ABD, Almanya, İspanya, Beyaz Rusya, Mısır, İtalya, Rusya Federasyonu, Fas, Birleşik Krallık başta olmak üzere dünyanın tüm kotalarında 160'dan fazla ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirmektedir. 2025 yılı Ocak-Haziran döneminde ilk 5 pazar olan sırasıyla İspanya, Birleşik Devletler, Mısır, Fas ve Almanya oldu. İspanya'ya ihracatımız bu dönemde geçen yıla göre yüzde 6,7 oranında düşüş ile 77 milyon olarak gerçekleşirken Mısır'a yüzde 47 oranında, Fas'a ise yüzde 33 oranında artış yaşandı. Bu dönemde en önemli ihracat kalemleri ise dokuma kumaşlar, suni-sentetik ipplikler, örme kumaşlar, dokunmamış kumaşlar ve eşyalar ile pamuk plili olmuştur. Ülkemiz için çok önemli olan ABD, Almanya, İtalya, Fransa ve Rusya gibi pazarlara yönelik çalışmalarımızı planlarken, çok güçlü olduğumuz ilk ürün grubu olan ev

Otomotiv ihracatında ilk yarı r

▲ Otomotiv sektörü, bu yılın ocak-haziran döneminde 19 milyar 986 milyon 716 bin dolarla tüm zamanların en yüksek ilk 6 aylık ihracatına imza atarken, sektörün toplam ihracat-taki payı da yüzde 15,2 olarak hesaplandı.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre, otomotiv sektörü, yılın ilk yarısında 19 milyar 986 milyon 716 bin dolarla tüm zamanların en yüksek ocak-haziran dönemi ihracatını gerçekleştirdi. Bu dönemde otomotiv sektörünün ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13 artarken, sektörün toplam ihracattaki payı da yüzde 15,2 olarak hesaplandı. Türkiye'nin toplam ihracatı ise bahsedilen dönemde yıllık

bazda yüzde 4,1 artış göstererek, 131 milyar 440 milyon 136 bin dolar oldu. Haziran ayında da ihracat, yüzde 8 artarak 20 milyar 536,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

En fazla ihracat Almanya'ya

Yılın ocak-haziran döneminde, otomotivde en fazla ihracat 3,2 milyar dolarla Almanya'ya yapıldı. Bu ülkeden 2,3 milyar dolarla Fransa, 2,1 milyar dolarla Birleşik Krallık, 1,7 milyar dolarla İspanya ve 1,6 milyar dolarla İtalya takip etti.

Bursa'dan 4,3 milyar dolar

İl bazında bakıldığında, bahsedilen dönemde otomotiv sektöründe en fazla ihracat 6,3 milyar dolarla Kocaeli'den gerçekleşti. Bu dönemde Bursa'dan 4,3 milyar dolar, İstanbul'dan 4,2 milyar dolar, Sakarya'dan 2,2 milyar do-

lar, Ankara'da otomotiv ihracatı da artmaya d TİM verilerine göre, 2025'in ocak otomotiv ihracatı (bin c ülkeler şöyle

ÜLKE	2024
ALMANYA	2.432.950,8
FRANSA	2.077.203,0
BİRLEŞİK KRALLIK	1.938.900,8
İSPANYA	1.232.261,1
İTALYA	1.663.364,1
SLOVENYA	683.492,5
POLONYA	733.121,4
BELÇİKA	622.116,0
ROMANYA	512.579,3
ABD	563.789,4

YENİ STRATEJİLER GEREKİYOR

olu dönüşümde

▲ Bursa'nın köklü üretim altyapısı ve firmaların geleceğe dair umutları, zorlu koşullara rağmen ihracatta direnci artırıyor. İhracatçılar, dijital dönüşüm ve Ar-Ge odaklı stratejilerle rekabet gücünü artırmaya çalışıyor. Uludağ İhracatçıları Birliği Başkanları, "Zorlu koşullara rağmen, inovasyon ve dijitalleşme ile ihracatta sıçrama yapabileceğimize inanıyoruz" mesajını vererek, geleceğe dair umutlu olduklarını ifade etti.

atında düşüş yaşandı

tekstil ve hazır giyim tekstilini dikkate aldık. Birliklerimiz katılımlarıyla ortak organizasyonlarımız ile sektörümüzün tanıtımını farklı mecralarda yapıyoruz. Hem dijital ortamda hem de fiziksel olarak birçok faaliyetimizi kesintisiz sürdürüyoruz.

Tekstil sektörü sürdürülebilirliği odaklandı

Küresel rekabetin hızla arttığı günümüzde, Birliğimiz üyesi tekstil firmaları, sürdürülebilirliği, dijital dönüşümü, Ar-Ge ve inovasyonu merkeze alarak farklılaşma ve öne çıkma stratejileri geliştiriyor. Bursa, köklü tekstil geleneği ve güçlü altyapısıyla bu dönüşümde önemli bir rol üstlenmiş durumda. Tekstil firmalarımız, Avrupa Yeşil Mutabakatına uyum sağlamak ve çevresel etkilerini minimize etmek adına sürdürülebilir üretim süreçlerine yatırım yapmaya devam ediyor. Dijital baskı sistemleri gibi geleneksel tekniklere göre daha az su ve elektrik tüketen teknolojiler kullanılıyor. Atık su geri dönüşüm sistemleri ve enerji verimliliği sağlayan makineler yaygınlaşarak kazanıyor. Organik pamuk ve geri dönüştürülmüş elyaf gibi çevresel etkileri daha düşük hammaddelerin kullanımı teşvik ediyoruz. Sürdürülebilir kumaşlar ve eko-tasarımlar geliştirilmekte. Karbon ayak izi ölçümü, raporlaması ve azaltımına yönelik yol haritaları oluşturuluyor. Temiz üretim yöntemleri ve sürdürülebilirlikte dijital uygulamalar konularında da çalışmalar devam ediyor.

Son 1,5 yıl sektörümüz açısından zorlu geçti

Nüvit Gündemir

UHKİB Yönetim Kurulu Başkanı

Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği olarak, Ocak-Haziran döneminde %4,5 azalış ile 440,2 milyon USD ihracat gerçekleştirdik. Birliğimiz yılın ilk 6 aylık döneminde 139 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirdi. Birliğimizin bu dönem ihracatında en büyük beş pazar sırasıyla Hollanda, İspanya, Fransa, Almanya ve İngiltere oldu. En önemli ihracat kalemleri ise; bayan dış giyim, bay dış giyim, suni-sentetik ev tekstili, diğer hazır eşya ve giyim aksesuarları olmuştur. Son bir buçuk yıllık dönem hazır giyim ve konfeksiyon sektörümüz açısından oldukça zorlu geçiyor. Sektörümüz, Türkiye ekonomisi içinde çevik yapısıyla en fazla dış ticaret fazlası ve istihdam sağlayan sektör olsa da küresel ve ulusal ekonomik koşullardan derinden etkilendi. Yüksek enflasyonun getirdiği maliyet artışları, içişlik enerji ve hammaddelerin fiyatları, döviz kurunun geride kalmasıyla birleşerek Asyalı rakiplerimize avantaj sağladı.

Yeni stratejiler geliştiriyoruz

İçinde bulunduğumuz tüm olumsuz koşullara rağmen Türkiye'nin

güçlü köklere ve zengin tarihe sahip olan hazır giyim sektörü olarak geleceğe umutla bakıyor ve yeni stratejiler geliştiriyoruz. Özellikle sürdürülebilirlik ve dijitalleşme odaklı yatırımlarla ihracatta katma değer yaratmaya hedefliyoruz. Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde sektörümüzün çevre dostu üretim süreçlerine entegre olması sürecindeyiz. Karbon ayak izimizi azaltmaya yönelik projelere hız verdik, geri dönüştürülebilir ve yenilikçi ürünler geliştirerek küresel pazarlardaki rekabet gücümüzü artırıyoruz. Türkiye'yi tekstil ve konfeksiyon sektöründe trend belirleyen bir ülke konumuna taşımak istiyoruz. Bu hedef doğrultusunda Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarımızı artırıyor, tasarım odaklı ürünler geliştiriyoruz.

Pazarlarımızı çeşitlendirmemiz gerekiyor

Önümüzdeki dönemde ihracat pazarlarımızı çeşitlendirmek için Kuzey Amerika, Avrupa, Asya ve Afrika'ya yönelik faaliyetlerimize devam edeceğiz. Hedeflerimizden bazıları Kuzey Amerika'da yüksek katma değerli ürünler için tedarikçi olmak ve Avrupa Birliği pazarında ekolojik ve yeşil mutabakata uygun ürünlerle hızlı stratejik tedarikçi olmak. Hepsinden önemlisi artık sadece üreten değil Çin'in Güney Asya'da yaptığı gibi organize eden yapıları kurgulamamız gerektiği ortaya çıktı.

PERFORMANS ÜLKE ORTALAMASININ ÜZERİNDE

Bursa'dan Türkiye ihracatına büyük katkı

▲ Türkiye ekonomisi 2025 yılının ilk yarısında ihracat odaklı büyümesini sürdürürken, **sanayinin** kalbi Bursa bu performansa önemli bir katkı sağladı. Kent ekonomisi, özellikle otomotiv sektörünün öncülüğünde Türkiye'nin kalkınmasına katkısını sürdürüyor.

Gökse BAŞARAN

2025 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'nin toplam ihracatı %4,8 artarken, Bursa %5,4'lük büyümeyle ülke genelinden daha güçlü bir performans sergiledi. Aynı dönemlerde Türkiye'nin toplam ihracatı 113,8 milyar dolar olurken Bursa'nın ihracatı 9,3 milyar dolara yükseldi. Bu durum, Bursa'nın ülke ihracatındaki kritik rolünü ve dinamik ekonomik yapısını bir kez daha gözler önüne serdi.

Türkiye ekonomisinin itici güçlerinden ihracat, 2025 yılının ilk yarısında da yükselişini sürdürdü. Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Ocak-Haziran döneminde Türkiye'nin toplam ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,8 artışla 113 milyar 872 milyon 554 bin 48 dolara ulaştı. Bu genel yükselişte, **sanayi** ve üretim üssü Bursa'nın katkısı ise dikkat çekici bir seviyeye gerçekleşti.

Bursa'nın rolü büyüyor

Bursa, Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık %8,1'ini tek başına karşılayarak (9.310.265,89 / 113.872.554,48), ülke ekonomisindeki stratejik konumunu pekiştirdi. Bu durum, kentin güçlü **sanayi** altyapısı,

nitelikli iş gücü ve ihracat odaklı üretim kapasitesinin bir göstergesi olarak ön plana çıkıyor. Küresel pazarlardaki belirsizliklere rağmen Türkiye ve özellikle Bursa'nın ihracat performansını korumasının, ülke ekonomisinin dayanıklılığı açısından çok önemli. Bursa'nın bu istikrarlı büyümesini sürdürmesi için katma değeri yüksek ürünlerin üretimine odaklanması, yeni pazarlara açılım ve dijitalleşmeye yatırım yapılması gerekiyor.

Bursa'dan %5,4'lük artış: ortalamayı aştı

Bursa, kendi ihracat rakamlarıyla Türkiye ortalamasını geride bırakarak farkını ortaya koydu.

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATI			
OCAK - HAZİRAN			
2024	2025	DEĞ.	
108.615.552,59	113.872.554,48	4,80%	

BURSA'NIN TOPLAM İHRACATI			
OCAK - HAZİRAN			
2024	2025	DEĞ.	
8.831.675,87	9.310.265,89	5,40%	

265 bin 89 dolara yükseldi. Bu oran, Türkiye'nin genel ihracat artış oranı olan %4,8'in üzerinde seyretti.

Otomotiv endüstrisi lokomotif olmaya devam ediyor

Bursa'nın bu başarısında, kentin lokomotif sektörü olan Otomotiv Endüstrisi yine başrolü oynadı. Daha önce yayınlanan sektörel raporlara göre, Bursa otomotiv sektörü 2025'in ilk yarısında yaklaşık %18'lik bir büyüme ile tek başına 4,3 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren kentin ve dolayısıyla ülkenin genel ihracat performansına önemli katkı sağladı.

ekoru

ın 769,2 milyon dolarlık acatı yapıldı. ihracatı salgın sonrası- evam etti. rine göre, geçen yıl ve -haziran döneminde lüstrisinin en fazla loları gerçekleştirdi :

	2025	Yüzde değişim
1	3.197.944,20	31,4
2	2.270.777,44	9,3
3	2.062.886,28	6,4
4	1.713.710,31	39,1
5	1.647.531,93	-1
6	1.109.247,19	62,3
7	867.628,80	18,3
8	838.035,96	34,7
9	739.070,27	44,2
10	586.013,83	3,9

ISO Türkiye İhracat İklimi Endeksi haziranda 51 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi haziranda 51 olarak gerçekleşti.

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin haziran ayı sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşme, 50'nin altında değerler ise bozulma olduğunu gösteriyor. Sonuçlara göre, mayısta 51 olan ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi haziranda da aynı düzeyde gerçekleşti ve üst üste 18. ay eşik değerin üzerinde yer aldı.

Haziranda Türk imalat sektörünün en büyük 10 ihracat pazarı içerisinde ekonomik aktivitenin en güçlü genişleme

kaydettiği ülke yine Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. BAE'de büyüme mayısa göre ivme kazandı. Suudi Arabistan ve Kuveyt'te de belirgin artışlar kaydedilirken, Katar'da ekonomik aktivite yeniden büyümeye geçti. Lübnan ve Mısır ise daralma bölgesinde kaldı. Türk imalat **sanayisi** ihracatının yaklaşık yüzde 6'sını oluşturan ABD'de üretim hacmi haziranda bir önceki aya yakın tempoda seyrederken güçlü artışı sürdürdü. Birçok Avrupa ülkesinde ekonomik aktivite haziranda artış kaydetti. Alman-

ya ve Birleşik Krallık yeniden genişleme bölgesine geçerken İtalya, İspanya ve Hollanda'da ise büyüme devam etti. Anketin görece olumsuz gelişmesi ise Türk imalat **sanayisi** ihracatının en büyük 10 pazarı arasında yer alan Fransa ve Romanya'da üretimin azalmaya devam etmesi oldu. Rusya'da da ekonomik aktivite son 4 ayda üçüncü kez zayıfladı. Haziranda görülen değişim son 2,5 yılın en yüksek oranında gerçekleşti. Haziranda anket kapsamında izlenen tüm ekonomiler içerisinde en güçlü üretim artışı Hindistan'da ölçüldü. Büyüme, Nisan 2024'ten bu yana en yüksek hızda kaydedildi. Buna karşılık, en sert bozulma ise imalat **sanayisi** üretiminin Kasım 2022'den bu yana en yüksek oranda daraldığı Polonya'da görüldü.

Görüşlerin tamamı ekohaber.com.tr'de

BURSA SANAYİSİ 42 FİRMA İLE GÜCÜNÜ KANITLADI

Bursa, İSO İkinci 500'e damga vurdu

İSO İKİNCİ 500'E GİREN BURSA FİRMALARININ LİSTESİ

2024	2023	Kuruluş Adı	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	İhracat (Bin \$)	İhracat - Genel Sıra No	Ücretli Çalışanlar Ortalaması (Kış)
29	128	Maysan Mando	3.974.615.804	-	-	-
36	84	Odelo Otomotiv	3.919.832.579	75.461	33	978
47	-	Harput Tekstil	3.797.998.990	35.632	200	1.387
51	3	Küçükçalık Tekstil	3.760.851.532	53.257	107	1.393
56	-	-	-	-	163	-
64	192	Feka Otomotiv	3.652.705.413	-	-	-
69	12	T.K.G. Otomotiv	3.637.957.391	-	-	-
84	54	Epsan FZ Kimya	3.565.884.914	54.088	104	140
122	-	Durmazlar	3.342.270.383	19.312	291	701
156	150	Aptiv Turkey	3.118.828.120	39.033	178	-
165	210	Canasan Alüminyum	3.042.832.565	43.771	153	-
182	165	Özdilek Ev Tekstil	2.979.079.291	6.752	379	1.342
185	110	Bursa Beton	2.960.028.905	-	-	-
187	470	Çelikform Gestamp Otomotiv	2.949.752.149	34.843	206	385
191	-	-	-	-	444	-
211	155	Veziroğlu Çimento	2.832.033.178	-	-	-
212	447	Gölpelik Şeremet Tekstil	2.830.930.936	195	456	559
213	214	B-Plus Bursa Plastik	2.826.408.185	6.600	380	678
222	-	Yörsan Süt ve Süt Ürünleri	2.791.416.221	-	-	-
229	289	İşıksay Tekstil	2.763.656.500	-	-	926
234	310	Formflex Otomotiv	2.755.662.857	-	-	987
238	-	-	-	-	320	-
268	331	Ermetal Otomotiv	2.620.371.247	19.669	289	630
285	-	Şem Lastik	2.559.637.328	-	-	-
305	-	Yazaki Wiring Technologies Türkiye	2.470.296.388	-	-	-
307	-	-	-	-	391	-
309	334	Akbaşlar Tekstil Enerji	2.447.100.637	35.055	204	849
319	183	Soma Çimento	2.417.325.407	5.910	387	-
332	381	Kirpart Otomotiv	2.359.307.850	-	-	-
337	336	Ekcapet Ambalaj	2.341.590.608	35.811	198	-
341	337	Bolacalar Un Yemi Yağ Gıda	2.327.833.279	9.130	361	65
345	224	Coats (Türkiye) İplik	2.301.210.454	36.463	193	732
351	199	Contitech Lastik	2.285.706.479	-	-	-
356	410	Fıştaş Fantazi İplik	2.274.621.022	57.769	89	1.223
397	308	Akwel Bursa Turkey Otomotiv	2.151.621.884	38.096	184	671
398	274	P.M.S. Metal Profil Alüminyum	2.151.603.971	-	-	-
405	-	-	-	-	287	-
432	318	Grammer Koltuk Sistemleri	2.052.188.959	34.310	214	-
448	472	Ulaşım İç ve Dış Ticaret	1.993.369.095	25.715	259	1.558
450	253	Copa İsi Sistemleri S	1.988.083.710	-	-	-
481	223	Ermaksan	1.894.235.597	50.396	121	-
492	464	Polyteks Tekstil	1.859.088.922	19.018	294	518
		BURSA TOPLAMI	101.997.938.750	736.286	15.722	15.722
		TÜRKİYE TOPLAMI	1.393.002.992.131	15.947.537	291.280	291.280
		BURSA TOPLAMI	80.410.697.617	898.761	19.363	19.363
		TÜRKİYE TOPLAMI	987.923.949.580	15.021.393	284.916	284.916

▲ Bursa, İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) açıkladığı "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2024 listesindeki 42 firması ile sanayideki ağırlığını bir kez daha gözler önüne serdi. Otomotiv ve tekstil sektörlerinin öncülüğünde Bursa'dan listeye giren firmalar hem sıralamadaki yükselişleri hem de ihracat artışlarıyla dikkat çekti.

Göksel BAŞARAN

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) her yıl yayınladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesi, sanayinin nabızını tutmaya devam ediyor. 2024 yılı verilerine göre, Bursa'dan listede yer alan 42 firmanın performansları, ihracat artışları ve sıralama değişimleri dikkat çekiyor. Bursa sanayisi,

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

otomotiv ve tekstildeki gücünü korurken, kimya ve metal sektörlerinde de atığa kalkıyor. Ancak gıda ve yüksek teknoloji alanlarındaki eksiklikler, şehrin sanayi çeşitliliği önünde bir engel olarak duruyor. 2025'te bu sektörlerde yatırımlar artarsa, Bursa Türkiye'nin üretim üssü olma hedefine bir adım daha yaklaşacak.

İşte 2023 ve 2024 yıllarını karşılaştıran detaylı analiz:

Genel değerlendirme

Bursa'nın Toplam Üretimden Satışları: 101.997.938.750 TL olarak gerçekleşti. Bursa'nın Toplam İhracatı: 736.286 bin dolar oldu. Bursa'nın İstihdamı: 15.722 kişi ile Türkiye genelindeki sanayi istihdamının önemli bir kısmını oluşturdu.

İhracatta öne çıkan firmalar

Odelo Otomotiv: 75 milyon 461 bin dolarlık ihracatıyla Bursa'nın en fazla ihracat yapan firmalarından biri oldu ve genel ihracat sıralamasında 33. sıraya yerleşti.

Fıştaş Fantazi İplik: 57 milyon 769 bin dolarlık ihracatıyla genel sıralamada 89. oldu.

Epsan FZ Kimya: 54 milyon 088 bin dolarlık ihracatıyla 104. sıraya yer aldı. Ermaksan: 50 milyon 396 bin dolarlık ihracatıyla 121. sıraya yükseldi.

LİSTEDE YÜKSELENLER

Firma	Sıra (+)
Çelikform Gestamp Otomotiv	23
Gölpelik Şeremet Tekstil	235
Feka Otomotiv	128
Maysan Mando	99
Formflex Otomotiv	96
Ermetal Otomotiv	63
İşıksay Tekstil	60
Fıştaş Fantazi İplik	54
Kirpart Otomotiv	49
Odelo Otomotiv	48
Canasan Alüminyum	45
Akbaşlar Tekstil Enerji	25
Ulaşım İç ve Dış Ticaret	24
B-Plus Bursa Plastik	1

Küçükçalık Tekstil: 53 milyon 257 bin dolarlık ihracatıyla 107. sıraya yer aldı.

İhracat sıralamasında yükselen firmalar

Fıştaş Fantazi İplik: İhracat sıralamasında önemli bir yükseliş kaydederek 89. sıraya yerleşti. Ermaksan: 121. sıraya yükselerek ihracatta öne çıkan firmalardan biri oldu.

LİSTEDE GERİLEYENLER

Firma	Sıra (-)
Ermaksan	258
Copa İsi Sistemleri S	197
Contitech Lastik	152
Soma Çimento	136
P.M.S. Metal Profil Alüminyum	124
Coats (Türkiye) İplik	121
Grammer Koltuk Sistemleri	114
Akwel Bursa Turkey Otomotiv	89
Bursa Beton	75
T.K.G. Otomotiv	57
Veziroğlu Çimento	56
Küçükçalık Tekstil	48
Epsan FZ Kimya	30
Polyteks Tekstil	28
Özdilek Ev Tekstil	17
Aptiv Turkey	6
Ekcapet Ambalaj	1

Akwel Bursa Turkey Otomotiv: 184. sıradan 38 milyon 096 bin dolarlık ihracatla dikkat çekti. Harput Tekstil: 35.632 bin dolarlık ihracatıyla 200. sıradan yukarı çıktı.

2024 Yılında Listeye Yeni Giren Firmalar

Harput Tekstil: 2023'te listede yer almazken, 2024'te 47. sıraya yer aldı ve 35 milyon 632 bin dolarlık ihracat yaptı.

Durmazlar: İlk kez listeye girerek 122. sıraya yer aldı ve 19 milyon 312 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Yörsan Süt ve Süt Ürünleri: 222. sıraya dahil oldu.

Şem Lastik: 285. sıraya yer aldı.

Yazaki Wiring Technologies Türkiye: 305. sıradan listeye girdi.

2024	2023	Kuruluş Adı
47	-	Harput Tekstil
56	-	Durmazlar
122	-	Durmazlar
191	-	Yörsan Süt ve Süt Ürünleri
222	-	Yörsan Süt ve Süt Ürünleri
238	-	Şem Lastik
285	-	Şem Lastik
305	-	Yazaki Wiring Technologies Türkiye
307	-	-
405	-	-

Bursa Sektörel Analizi

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)

2024 listesi, Bursa'nın sanayi yapısını sektörlerde net bir şekilde ortaya koyuyor. Otomotiv, tekstil, kimya-plastik ve gıda gibi ana sektörlerde öne çıkan Bursa firmalarının performansını ve sektörler arasındaki detaylıca inceledik.

Bursa'nın en güçlü sektörü olan otomotiv, listede 7 firma ile temsil ediliyor. İhracatta otomotiv firma-

larının toplam katkısı yaklaşık 130 milyon \$ dolar seviyelerinde iken bunlar liste genelinin %17'sini oluşturuyor. Tekstil ve Hazır Giyim, 8 firma ile listede en fazla temsil edilen ikinci sektör. Toplam tekstil ihracatı yaklaşık 250 milyon \$. Bursa'nın ihracatının %34'ü. Kimya ve plastik sektörünün ihracat toplamı yaklaşık 60 milyon \$ civarında iken gıda sektöründe listede yalnızca 2 firma yer alıyor.

NOT: Veriler İSO İkinci 500-2024 listesine dayanmaktadır. Listede isminin açıklanmasını isteyen firmalar ve verilerinin açıklanmasını isteyen bazı firmalar tablolarla (-) işaretli olarak belirtilmiştir. Yapılan analizlerde bu firmaların verileri yer almamaktadır.

ISO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2024 ARAŞTIRMA SONUÇLARI YAYINLANDI

ISO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU LİSTESİNE ADANA VE MERSİN'DEN GİREN ŞİRKETLER

Sıra No	Öncesi Yıl Sıra	Kuruluş Adı	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar (TL)	Özkaynak (TL)	Aktif Toplamı (TL)	Dönem Karı/Zararı (Vergi Öncesi) (TL)	FAVÖK (TL)	İhracat (Bis \$)	Bağlı Ortaklığı Oda	NACE
48	39	Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	3.797.221.672	5.090.847.758	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
49	185	Tarçın Tarçın Sanayi San. ve Tic. A.Ş.	3.785.722.380	4.056.541.030	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Kıyma ve et ürünleri imalatı
107	179	Öğüt Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	3.463.870.248	3.543.323.958	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Tekstil ürünleri imalatı
144	115	Güney Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	3.186.475.201	3.267.698.201	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
151	115	Yıldırım Bors Plastik Petrol San. ve Tic. A.Ş.	3.155.335.000	3.498.173.713	-	-	-	-	-	Tarçın Tarçın ve Sanayi Odası	Kağıt ve plastik ürünleri imalatı
189	7	Çukurova İyileştirici Sanayi San. ve Tic. A.Ş.	2.947.106.252	2.947.106.252	4.689.926.724	9.041.613.028	-527.897.165	9.249.623	890.979	Mersin Tarçın ve Sanayi Odası	Plastik kasa, kapak, tepsi (termal) ve parçaları (ayrıştırıcı) imalatı
201	71	İşgüç Kimya A.Ş.	2.806.448.326	8.356.266.409	-	-	-	-	-	Mersin Tarçın ve Sanayi Odası	Organik kimya ve kimyasal ürünleri imalatı
207	114	Güney Süt San. ve Gıda Madencilik Tarçın A.Ş.	2.872.686.623	3.031.975.435	647.432.499	1.247.202.929	108.361.754	189.123.108	8153	Tarçın Tarçın ve Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
220	184	Akhan Un Fabrikası ve Tazim Üretim Gıda San. Tic. A.Ş.	2.805.688.321	3.449.029.256	1.848.385.799	3.630.680.191	35.554.536	968.739.248	820.885	Adana Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
241	186	Beşiktaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	2.718.618.776	2.858.240.859	9.287.370.265	6.478.890.687	-	-	818.527	Adana Sanayi Odası	Tekstil ürünleri imalatı
281	213	Berta Çimento ve Teknoloji A.Ş.	2.571.252.271	2.831.632.723	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Elektrikli teçhizat imalatı
317	187	Natufin Süzme Sosisleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.419.881.159	3.201.147.854	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Kağıt ve plastik ürünleri imalatı
328	252	Şenel Yatacılar A.Ş.	2.369.262.308	2.532.063.899	1.547.981.128	3.018.262.018	94.768.143	155.775.051	89.599	Mersin Tarçın ve Sanayi Odası	Fabrika için metal ürünleri imalatı (maline ve teçhizat hariç)
357	302	Çukurova Maden İşletmeciliği Tarçın A.Ş.	2.273.628.179	3.328.589.254	-	-	-	-	846.817	Tarçın Tarçın ve Sanayi Odası	Demir ve çelik ürünleri imalatı
375	289	Emey Çukurova Lüks San. ve Tic. A.Ş.	2.098.245.135	2.587.783.448	1.888.316.810	3.558.402.719	29.864.413	319.823.742	87.093	Adana Sanayi Odası	Tekstil ürünleri imalatı
377	213	Ödce Gıda ve Tazim Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.202.676.979	3.228.008.985	649.620.505	1.234.590.209	40.092.318	167.095.690	891.701	Mersin Tarçın ve Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
411	421	Kıyıcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	2.108.124.221	2.889.145.140	3.384.872.071	14.879.818.192	-1.074.513.170	414.579.969	831.613	Adana Sanayi Odası	Tekstil ürünleri imalatı
427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Adana Sanayi Odası	Kağıt ve plastik ürünleri imalatı
427	365	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	2.056.177.844	2.298.974.688	2.496.054.154	3.902.143.973	58.962.107	160.166.376	119.830	Adana Sanayi Odası	Alüminyum ürünleri imalatı
430	410	Özaygı Bakiyet A.Ş.	2.032.427.383	2.055.370.370	-	-	-	-	-	Mersin Tarçın ve Sanayi Odası	Gıda Üretimleri İmalatı
		Toplam	51.864.217.380	61.666.528.606	22.200.859.745	42.992.621.925	-1.048.717.225	2.768.153.559	\$314.797		

Kârlar eridi, borçlar arttı

Devletin KDV alacaklarını ödemediği, finansman maliyetlerinin faaliyet kârlarını yuttuğu, üretimin artmasına rağmen reel küçülmenin yaşandığı bir sanayi ortamı... ISO'nun 2024 İkinci 500 araştırması, ekonomik politikalarının reel sektör üzerindeki yıkıcı etkisini gözler önüne seriyor. Çukurova bölgesi de firma sayısındaki sert düşüşle bu cöküsten nasibini alıyor. Fotoğrafın net tarafı: Sanayici kazanamıyor.

Hakan ÇALIŞKANTÜRK / Refleks

İstanbul Sanayi Odası'nın "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2024 yılı araştırması sonuçları açıklandı. Buna göre şirketlerin üretimden satışları yüzde 41 artırsa 1,4 milyar TL'ye ulaşmasına rağmen, yüzde 41,1 olarak açıklanan enflasyondan anındığındanda reel olarak binde 1'lik bir küçülme var.

Firmaların net satışları yüzde 40,5 artırsa 1.618.404 TL'ye, satışların maliyeti ise yüzde 46,3 artırsa 1.341.361 milyon TL'ye yükseldi. Bunun sonucunda brüt satış kârı yalnızca yüzde 17,8 artarak 277.043 milyon TL'ye çıktı. Buna karşılık, firmaların faaliyet giderleri Yİ-ÜFE'nin de üzerinde, yüzde 77,4 oranında artarak 159.130 milyon TL'ye ulaştı. Bu durum, faaliyet kârlarının geçen yıla göre yüzde 18,9 azalarak 117.913 milyon TL'ye gerilemesine neden oldu.

Faaliyet kârına net kambiyo zararlarının etkisi binde 3 ile 5.279 milyon TL olarak sınırlı kalırken, net enflasyon düzeltmesi zararlarının etkisi yüzde 1,3 ile 20.604 milyon TL oldu.

Ote yandan, üretim faaliyeti dışı gelirler içerisinde yer alan ve 'faiz, temettü, istisna, menkul kıymet, duran varlık satışı, komisyon' gibi birçok kalemi içeren 'Diğer Faaliyet Dışı Gelirler' kalemi yüzde 119 artırsa 40.467 milyon TL'ye ulaştı. Bunun net satışlara oranı da yüzde 2,5'e yükseldi.

FINANSMANDA DRAMATİK TABLO

Firmaların finansman giderleri yüzde 45,4 artırsa 95.366 milyon TL'ye yükseldi. Bu durum, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranının 35,8 puan artarak yüzde 80,9'a çıkmasına yol açtı. Son 10 yıllık ortalamasının yüzde 43,4 olduğunu düşündüğümüzde, bu artışın ne kadar dramatik olduğu daha net anlaşılıyor. Aynı ISO 500'de olduğu gibi, İkinci 500 Büyük firmaların da faaliyet kârının beste döndüğü finansman giderlerine ayrılmak zorunda kalması üzücü.

Merkez Bankası'nın sıkı para politikası nedeniyle finansmana erişimin zorlaşması, firmaların kısa vadeli mali borçlarının toplam mali borçlarına oranını yüzde

İstanbul Sanayi Odası'nın "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında Çukurova bölgesinin lideri listeye 48'inci sıradan giren Tat Nişasta oldu. Adana Hacı Sabancı OSB'de gıda sektöründe üretim yapan Tat Nişasta, 2024 yılında 5 milyar TL net satışla dikkat çekti.

57,4'e geriledi. Diğer borçlardaki artış yüzde 20,6 ile sınırlı kalırken, öz kaynakların toplam yükümlülükler içindeki payı yüzde 55,2'ye yükseldi.

KANAYAN YARA: DEVREDEN KDV

Firmaların borçlarının tarafında bu kadar zorlanırken ve faaliyet kârının çoğunu finansman giderlerine harcamak zorunda kalırken, tipik ISO 500'de olduğu gibi, İkinci 500 Büyük Şirketlerin devletten olan KDV alacakları da 17,4 milyar TL'ye ulaştı. Devletin faizsiz fonlanmasına anlamına gelen bu kalemin firmalara kabaca maliyeti yaklaşık 8,7 milyar TL.

İkinci 500 Büyük'te çalışan sayısı yalnızca yüzde 2,2 oranında artarken, ödenen maaş ve ücretlerdeki

artış yüzde 90,9 oldu. Bu durum, sanayicinin nitelikli çalışanı elinde tutabilmek için katlandığı maliyeti açıkça ortaya koyuyor.

ZARAR EDEN ŞİRKET SAYISI ARTTI

Tüm bu gelişmeler sonucunda, ISO İkinci 500 Büyük'te kâr eden kuruluş sayısı 428'den 341'e gerilerken, zarar eden kuruluşların sayısı iki kattan fazla artarak 159'a yükseldi.

İhracata ise Türkiye'nin genel ihracatı yüzde 2,4 artırsa 261,8 milyar dolara, ISO 500'ün ihracatı yüzde 1,5 artırsa 96,6 milyar dolara çıktı. Bu tabloda, İkinci 500 Büyük firmaların ihracatındaki payı yüzde 6,2 artırsa 15,9 milyar dolara yükseldi ve hem Türkiye ortalamasının hem de ISO 500'ün üzerinde bir performans sergiledi.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRETİM GERİLEDİ

Sevindirici bir gelişme olarak, Ar-Ge yapan firma sayısı 11 artarak 238'e yükseldi. Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlar içindeki payı da geçen yıla göre (yüzde 0,40) artarak yüzde 0,62'ye ulaştı. Ancak Ar-Ge harcamalarındaki bu artışa rağmen, yüksek teknoloji sektörlerinin üretimdeki payı binde 3 azalarak yüzde 3,3'e düştü. Buna karşılık, düşük teknoloji sektörlerinin üretimdeki payı hâlâ yüzde 41 ile çok yüksek seviyede.

ÇUKUROVA'DA DURUM NASIL?

Adana ve Mersin'in oluşturduğu Çukurova bölgesi firmalarının toplam üretimden satışları yüzde 6,09 azalarak 51,86 milyar TL'ye gerilerken,

Yİ-ÜFE'den anındığındanda reel olarak yüzde 47,19 düşüş yaşandığı görülüyor.

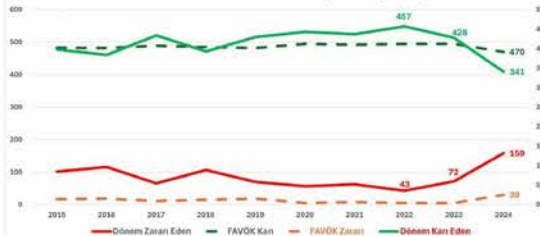
Firmalarımızın, ISO İkinci 500 Büyük firma üretimden satışları içindeki payı yüzde 3,72'ye gerilerken, firma sayısı son dört yılın da altına inerek 26'dan 20'ye düştü. Firma başına ortalaması 2,209 milyar TL olan üretimden satışları, listesindeki firma sayısının azalması nedeniyle 2,729 milyar TL'ye yükseldi.

Net satışlara baktığımızda, geçtiğimiz yıl 65,043 milyar TL olan toplam satışları, bu yıl yüzde 5,48 oranında azalarak 61,6 milyar TL'ye geriledi. İkinci 500 Büyük'te yer alan 20 firmamızın yalnızca 6'sı sıralamada yükselirken, kalan 14'ü oldukça geriledi. Bu durum, bölge adına ayrı bir üzüntü kaynağı.

Çukurova bölgesinde Adana 12 firma ile lokomotif konumundayken, onu Mersin 5 firma ve Tarsus 3 firma ile izliyor. Firma sayısı bakımından ISO İkinci 500 Büyük içindeki payımız bu yıl yüzde 4'e geriledi. Adana, firma sayısındaki 7 azalışla en büyük düşüş yaşayan şehirlerden biri oldu.

Çukurova olarak, ülkemiz genelinde açıklanan diğer tüm verilerde olduğu gibi, ISO İkinci 500 Büyük Firma araştırmasındaki rakamlarımız da bölgesel olarak yaşadığımız kan kaybının her alanda arttığını net bir şekilde ortaya koyuyor. Bölgemiz sınırları dahilinde bulunan ve Türkiye'nin en büyük OSB'lerinden biri olan Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'ne, diğer OSB'lerimize ve kapasitesi her geçen gün artan Mersin Limanı'na rağmen, halen bölgemizdeki sanayinin arzu edilen düzeyde gelişmediği açıkça görülüyor.

KÂR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (Adet)

ISO İkinci 500 Büyük ile Çukurova Bölgesindeki Firmaların Karşılaştırması

